

ŠPORTONAVTI

VEČ ZNANJA ZA VEČ TURIZMA

ŠPORTNA DOŽIVETJA BOGATIJO MLADINSKI TURIZEM

Mentorice: V. Planinc,
A. Podobnik,
A. Legan,
D. Jaklič Železnik

Avtorji: Gal Gorza, 1. J
Jure Osrečki, 1. J
Ognjen Milašinović, 1.J
Tit Štuklek, 1. J
Tilen Trošt, 1. J
Tian Zajc, 1. J

Ljubljana, januar 2023

Zahvala

Zahvaljujemo se TIC Vrhnika, da smo se lahko povezali z njihovo prireditvijo. Iskrena hvala za vse nasvete, ki so nam jih dali ob pisanju seminarske naloge ter oblačila, ki nam jih bodo posodili.

Kazalo

Uvod	3
Namen in cilj naloge	6
Oblikovanje dneva aktivnosti	7
Predstavitev dneva aktivnosti	8
Downhill.....	8
Dirka z e-skiroji.....	10
Načini trženja turističnega izdelka	13
Finančni načrt	13
Predvideni stroški za organizatorje	13
Sklep	14
Viri in literatura	15

Kazalo slik

Slika 1: Mlinsko kolo v Starem malnu	4
Slika 2: Razgledni stolp na Ulovki - Planina nad Vrhniko	5
Slika 3: Cerkev Sv. Trojice na Vrhniki.....	5
Slika 4: Reklamni plakat	7
Slika 5: Označena downhill proga	8
Slika 6: Označena proga za driko z e-skiroji.....	10

Kazalo tabel

Tabela 1: Predvideni stroški	13
------------------------------------	----

Uvod

Vrhnika je naselje ob robu Ljubljanskega barja, približno 20 km jugozahodno od Ljubljane. Občina se razprostira tako po nižinskem barju, kot tudi po hriboviti Pokojiški planoti. Zaradi razgibanega reliefa (na eni strani ravnina in na drugi hribovje), je zanimiva za aktivnosti v naravi.

Lega in relief sta bila pomembna pri razvoju Vrhnik. Nastala je ob plovni reki Ljubljanici in na najbolj ugodnem mestu za prehod iz Ljubljanske kotline proti morju. Zato nas ne preseneča, da je bilo območje Vrhnik obljudeno že v času prazgodovine, o čemer priča najdba rogovja severnega jelena. V obdobju starega veka je bila Vrhnika pomembna trgovska postojanka na poti od zahoda proti vzhodu, o tem priča tudi starogrška pripovedka o Jazonu in argonavtih. Rimljani so ob začetku štetja časa imeli tu svojo postojanko Nauportus, ki je nastala ob istoimenski reki (današnji Ljubljanici). Njihovo prisotnost v prostoru izpričujejo ostanki obrambnega zidu, ki ga imenujemo Ajdovski zid oziroma *Claustra Alpium Iuliarum*. Za njimi so na to območje prišli Slovani, razvijala pa se je tudi v srednjem veku. Janez Vajkard Valvasor v svoji knjigi *Slava vojvodine Kranjske* priča o srednjeveškem trgu z obrtniki, furmani, brodniki, trgovci in gospodi. Največji razmah je Vrhnika doživela z razvojem rečnega prometa in kasneje v 17. stoletju z razvojem cestnega prometa preko Ljubljanskega barja. Po dograditvi Južne cesarske železnice čolnarstvo počasi izumira, uveljavlja pa se prevoz tovora na daljše razdalje. Na vodnih žilah pa v ospredje stopijo žage in mlini.

Grb Občine Vrhnika ima na sredini ladjo, ki jo lahko povežemo na eni strani z ladijskim prometom po Ljubljanici in ladjo Argo iz stare pripovedke. Legenda pravi, da so v času antike živeli premnogi junaki, med njimi tudi Jazon, ki se je zavaljo ljubezni odpravil na dolgo in nevarno potovanje v iskanju zlatega runa. Na pustolovščini so se mu pridružili mladi in močni heroji, ki so sami sebe poimenovali argonavti. Ladja z imenom Argo jih je varno nosila do končnega cilja. Ko so z zlatim runom bežali pred zasledovalci, so se morali umakniti daleč od njim znanih področij. Tako so zapluli v ustje njim malo znane reke Ister, ki naj bi bila v resnici reka Donava. Po izročilu naj bi po Donavi pripluli vse do današnjega Beograda, kjer so zapluli v reko Savo in prišli vse do današnje Ljubljane. Ker so jim bili zasledovalci tesno za petami, so iz Save vpluli v malo rečico Ljubljanico. Nekje pri današnji Vrhniki pa je reka postala neprehodna za njihovo veliko

ladjo, zato so jo razstavili in na ramenih čez gozdnata pobočja in travnate doline prenesli mimo Postojnskih vrat do obale Jadranskega morja. Tam so Argo spet sestavili, zapluli v morje in se nato srečno vrnili domov.

Argonavti so bili vsi po vrsti mladeniči, ki jim fizični napor ni bil tuj. Bili so v izvrstni kondiciji, pravi atleti tistega časa. Če so res kdaj prečkali naše območje, so se nedvomno spopadli z vrsto izzivov. Hribovita pobočja, zamočvirjena tla in neprehoden teren so premagovali s težkim bremenom na ramenih. Zato ni čudno, da so še danes vzor za mnoge rekreativne športnike in atlete.

Na Vrhniki že vrsto let v mesecu juniju organizirajo večdnevni Argonavtski festival v njihov spomin. Obiskovalcem vsako leto ponudi različne dogodke (kulturne, etnološke, gastronomske, športne in dogajanje za mlajše otroke). Za zabave željne so na voljo tudi koncerti, prireditelji pa ne pozabijo niti na družinska doživetja.

Kot nekoč argonavti bodo športnavti morali pokazati svojo domiselnost in hitrost, navigacijo in spretnost pri vožnji po downhill progi. Ali pa se bodo izkazali pri dirkanju s skiroji v argonavtski opremi in tako podoživeli dirko z zasledovalci, ki so preganjali argonavte. Odločili smo se, da na naše aktivnosti povabimo mlade avanturistične fante in dekleta – mlade športnavte.

Če pa obiskovalcem pestra športna ponudba ni pisana na kožo, si lahko na Vrhniki ogledajo različne naravne in kulturne znamenitosti.

Naravne znamenitosti Vrhnike

- Izviri reke Ljubljanice: Močilnik, kjer si lahko ogledamo Hudičeve skale – prepadne stene; Retovje s številnimi izviri, kjer so v preteklosti stale žage; Star maln, kjer si lahko ogledamo kraški izvir Lintvern, odtis stopala Ajdovske deklice in se tudi ohladimo v potoku Bela.
- Hribovje Planina z razglednim stolpom, kjer se stikajo različne planinske poti: Vrhniske planinske poti, Notranjske planinske poti, Ljubljanske mladinske poti, Vrhniske kurirske poti in Evropske pešpoti.

Slika 1: Mlinsko kolo v Starem malnu

- Naravni rezervat Mali plac: šotnomahovno visoko barje, kjer si lahko ogledamo ogrožene rastlinske in živalske vrste.
- Jurčevo šotišče: visoko barje (barje, ki je zaradi šote dvignjeno nad okoliškim terenom).
- Kuclerjev kamnolom: nahajališče fosilnih školjk.
- Kotnik-Lenarčičev park v Verdu: park ob Ljubljani s številnimi eksotičnimi drevesi.
- Ribniki Opekarna: po opustitvi nekdanje opekarne je nastalo ob Ljubljani pet ribnikov s pestrim vodnim živalskim svetom.

Slika 2: Razgledni stolp na Ulovki - Planina nad Vrhniko

Kulturne znamenitosti:

- Cankarjeva spominska hiša in Cankarjev spomenik.
- Različni cerkveni objekti: cerkev Svete Trojice iz 17. stoletja, kjer naj bi se po legendi še danes slišalo pretakanje vode iz starodavnega jezera, cerkev Svetega Miklavža.
- Grad Bistra: nekdanji kartuzijanski samostan, kjer danes domuje Tehniški muzej Slovenije.
- Različne druge spominske hiše: Mik'lčeva kašča, rojstna hiša Jožefa Petkovška, nekdanji zapori na Cankarjevem trgu 8, kjer je bil zaprt Ivan Cankar, Lavrenčičeva hiša (Stara pošta), ki stoji na mestu nekdanjega pristanišča, nekdanji hotel Pri Črnem orlu ...
- Cankarjeva Enajsta šola pod mostom.
- Rimski ostanki: opazovalni stolp na Turnovšah, Claustra Alpium Iuliarum oziroma Ajdovski zid, ostanki tabora pri vrhniškem pokopališču.
- Ostanki Rupnikove linije na Zaplani
- Stare gmajne v Verdu, kjer so našli prazgodovinske ostanke – najstarejše kolo in ostanke kolišč.

Slika 3: Cerkev Sv. Trojice na Vrhniki

Namen in cilj naloge

Letošnja tematika razpisa Turistične zveze Slovenije nam je še posebej pri srcu, saj k dogajanju želi vključiti nas mlade.

Staknili smo glave in se vprašali, česa nam na dogodkih primanjkuje oz. kaj je tisto, kar bi nas poklicalo, da bi se neke prireditve tudi sami udeležili. Adrenalin je tisto, pri čemer nam zaigra srce, zato smo izbrali downhill. Poleg adrenalina pa nas združuje tudi tehnologija. Zelo radi imamo napredek, še posebej so nam v zadnjem času všeč električni skiroji. Z dirko na e-skirojih in nogometom na skirojih bi radi pokazali našim vrstnikom in tudi staršem, da je uporaba le-teh varna, zabavna in sproščujoča.

Naš cilj je predstaviti mladini alternativno športno udejstvovanje zunaj sten naših domovanj. Želimo si, da bi se nam pridružilo čim več mladih tako v vlogi tekmovalcev kot tudi v vlogi gledalcev, ki bi se nam potencialno pridružili v prihodnjih letih.

Oblikovanje dneva aktivnosti

Slika 4: Reklamni plakat

Downhill

- 10.00 ogled proge za tekmovalce
- 12.45 razdelitev startnih števil
- 13.00 uradna otvoritev tekmovanja
- 13.00 start dirke kategorija B (letnik 2009–2006)
- 14.30 start dirke kategorija A (letnik 2005 in starejši)
- 18.00 podelitev priznanj in medalj
- 18.30 zaključek prireditve

Dirka z e-skiroji

- 8.15 ogled proge za tekmovalce
- 9.00 razdelitev startnih števil
- 9.30 uradna otvoritev tekmovanja in start
- 13.00 podelitev priznanj in medalj

Predstavitev dneva aktivnosti

Downhill

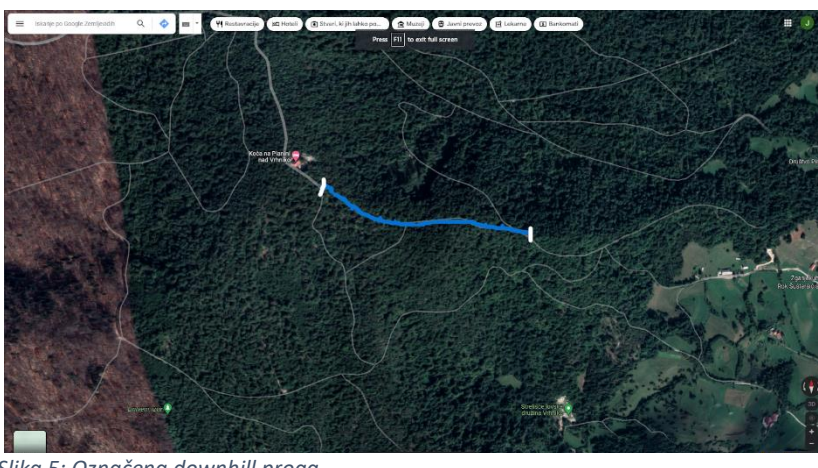
Za mlade je privlačen downhill. To je vožnja s kolesom izven urejenih poti po razgibanem terenu, pogosto po gozdnih poteh. Downhill od kolesarja zahteva izjemno pazljivost, vztrajnost in samostojnost. Kadar se downhill izvaja v divjini, pa mora biti kolesar tehnično podkovan, saj si mora znati sam popraviti kolo.

Pravila downhilla na Vrhniki

Pri dejavnosti lahko sodeluje neomejeno število tekmovalcev. Pogoj za sodelovanje je plačilo startnine v višini 15 €, tekmovalci pa lahko prispevajo tudi višji znesek. Prijave se zbirajo preko spleta ali osebno na TIC Vrhnika najkasneje 3 dni pred prireditvijo. Vsem prijavljenim tekmovalcem ponudimo tudi posebno zavarovanje, ki se ga doplača na kraju prireditve.

Tekmovalci se razvrstijo v dve kategoriji. V kategorijo A spadajo vsi, ki so ali bodo v tekočem letu dopolnili 18 let ali več. V kategorijo B spadajo mlajši od 18 let (letnik 2009–2006). Za mlajše od 18 let morajo soglasje k udeležbi na tekmovanju podati njihovi starši oz. zakoniti zastopniki.

Proga se prične pri razglednem stolpu na Ulovki – Planina nad Vrhniko, od koder se

Slika 5: Označena downhill proga

nam odpira čudovit razgled nad Vrhniko, Ljubljano in Ljubljansko barje. Tako tekmovalci kot gledalci se lahko povzpnejo na razgledni stolp. Poleg stolpa pa stoji tudi planinska kočica z raznovrstno kulinarčno ponudbo, med drugim

ponujajo tudi znamenite vrhniške štruklje. Po 700 m je cilj za tekmovalce v downhillu na Stari Vrhniki. Podelitev priznanj bo potekala v cilju.

Tekmuje se po naslednjih pravilih:

1. Vsak tekmovalec tekmuje na lastno odgovornost.
2. V primeru kršenja kateregakoli pravila je tekmovalec diskvalificiran.
3. Vinjenim osebam in osebam pod vplivom nedovoljenih substanc ni dovoljeno tekmovati.
4. Vožnja je dovoljena samo po vnaprej določeni in vidno označeni progi. Tekmovalci, ki bodo tekmovali izven vnaprej določene proge (uporaba krajših nedovoljenih poti), bodo takoj diskvalificirani.
5. Ogljed tekmovalne proge bo možen 3 ure pred tekmovanjem.
6. Tekmovalno kolo mora biti tehnično brezhibno. Pred začetkom tekmovanja bodo vsa kolesa pregledana. Pregled bo opravil uradni serviser uradnega pokrovitelja.
7. Tekmovanje z električnimi kolesi ni dovoljeno.
8. Tekmovalec mora med vožnjo obvezno nositi zaščitno opremo (ščitniki za kolena in komolce, zaščita za telo, rokavice in čelada). Pred začetkom tekmovanja bo izveden pregled brezhibnosti opreme. Kolesarski dres ni potreben.
9. V primeru poškodbe kolesa lahko tekmovalec nadaljuje dirko samo v primeru, če je kolo celo in varno za uporabo. Isto velja za poškodbo obvezne zaščitne opreme.
10. V primeru padca mora tekmovalec tekmo nadaljevati z mesta padca, če mu zdravstveno stanje to dopušča.
11. Zmagovalec tekmovanja je tisti kolesar, ki celotno progo prevozi v najkrajšem času.
12. Na startu in cilju proge bodo časomerilci merili tekmovalne čase. V izogib napakam se uporabljajo radio zveze.
13. Na vsakih 100 metrov proge stoji pooblaščen oseba (sodnik), ki z zvočnim znakom piščalke opozori na mimohod tekmovalca.
14. V primeru poškodovanja proge morajo pooblaščen osebe ob progi o tem takoj obvestiti organizatorja.

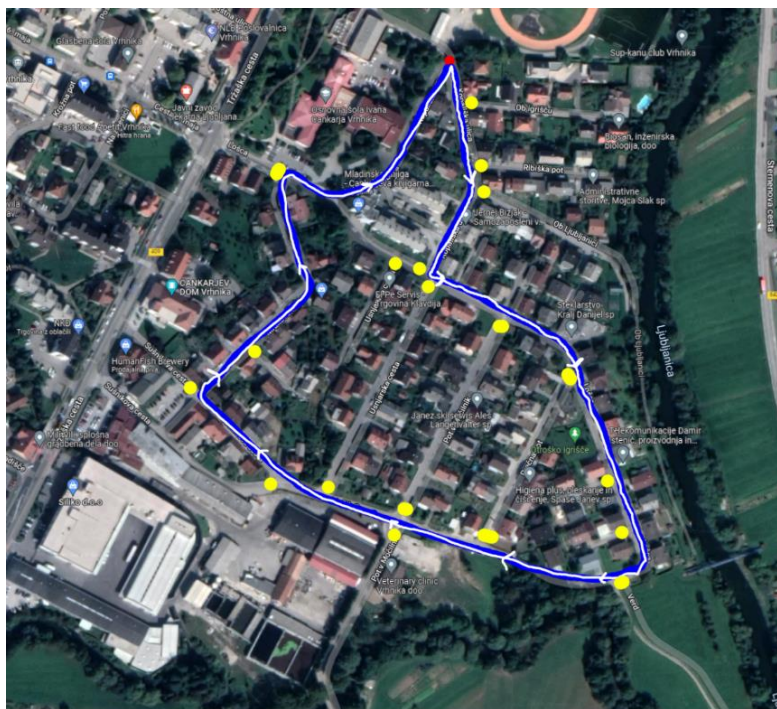
Dirka z e-skiroji

Dirka z e-skiroji bo potekala po ulicah občine Vrhnika, zato bomo morali zapreti nekaj ulic (organizatorji pridobimo dovoljenje od občine). Ker prireditev organiziramo v sklopu Argonavtskega festivala, smo si zamislili, da bi se tekmovalci za ta dan prelevili v argonavte in si naredili njihova oblačila.

Pri dejavnosti lahko sodeluje največ 32 tekmovalcev. Tekmovalci lahko tekmujejo s svojimi skiroji, skiroje pa si bo možno izposoditi tudi na samem dogodku. Prijave se zbirajo preko spleta ali osebno na TIC Vrhnika najkasneje 3 dni pred prireditvijo.

Potek tekmovanja je sledeč:

1. 4 tekmovalci se postavijo na začetno črto.
2. Ob pisku stečejo do 2 m oddaljenih argonavtskih oblačil in si jih nadenejo.
3. Nadenejo si zaščitno opremo.
4. Pričnejo dirkati.
5. Naredijo 4 kroge.

- RDEČA PIKA PREDSTAVLJA ZAČETEK
- MODRA IN BELA ČRTA PREDSTAVLJATA POT
- RUMENA PIKA PREDSTAVLJA OBMOČJE KATERO BI MORALO BITI ZAPRTO ZA PROST PRETOK DERKE

DIRKA SE BO IZVAJALA Z E-SKIROJI. E-SKIROJI BOJO IZPOSODJENI.

DIRKALO SE BO Z PETIMI TEKMOVALCI IN SICER NA ČAS. VOZI SE 2 KROGA IN TISTI KI IMA BOLJŠI ČAS SE BO UVRSTIL V IZLOČILNE BOJE.

TEREN JE BETONSKI ZATO NE BO TEŽAV Z DIRKO.

Slika 6: Označena proga za dirko z e-skiroji

Tekmuje se po naslednjih pravilih:

1. Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost.
2. Vinjenim osebam in osebam pod vplivom nedovoljenih substanc ni dovoljeno tekmovati.
3. Vsak tekmovalec mora imeti obvezno zaščitno opremo: čelado, ščitnike za komolce in kolena ter zaščitna očala ter argonavtsko oblačilo.
4. Namerni fizični stik med tekmovalci (dotikanje, vlečenje, prerivanje) ni dovoljen. V primeru fizičnega stika je tekmovalec, ki je povzročil namerni stik, diskvalificiran.
5. Izločilni boji potekajo v 8 tekmovalnih skupinah, v vsaki skupini so po 4 tekmovalci.
6. Vsaka dirka traja 4 prevožene kroge.
7. Tekmovanje poteka na čas. Dva tekmovalca iz vsake skupine, ki dosežeta najboljši čas, se uvrstita v nadaljevanje tekmovanja.
8. Dirkalna proga je označena in zavarovana z ograjami.
9. Vožnja je dovoljena samo po v naprej določeni progi. Tekmovalci, ki bodo tekmovali izven vnaprej določene proge (uporaba krajših nedovoljenih poti), bodo takoj diskvalificirani. Tekmovalci, ki ne tekmujejo na čas (se ogrevajo, ogledujejo teren, spremljajo ostale tekmovalce) in se morajo med tekmovanjem ustaviti, se gibljejo izven urejene proge.
10. Oglad tekmovalne proge bo možen 3 ure pred tekmovanjem.
11. Zmagovalec tekmovanja je tisti, ki celotno progo prevozi v najkrajšem času.

Prireditelji se obvezujemo, da bomo poskrbeli za varnost tekmovalcev in obiskovalcev. Uredili bomo dovolj velik startni prostor, primerno širino tekmovalne proge, ki bo dobro označena s trakom živih barv. Tudi sodniki ob progi bodo dobro označeni z varnostnimi jopiči.

Za športno prireditev smo pripravili zdravstveni načrt, v katerem smo opredelili, da na dan prireditve potrebujemo 2 reševalni vozili. Eno vozilo bo na kraju izvajanja downhilla, drugo vozilo pa bo v centru, kjer bo potekala še dirka z e-skiroji.

Predvidevamo, da se tekmovanja ne bodo udeležile osebe z visokim zdravstvenim tveganjem, vendar pa se bodo izvajale aktivnosti, ki lahko ogrožajo zdravje in življenje tekmovalcev (spust po hribu s kolesom).

Za red na tekmovalnem prostoru bodo skrbeli reditelji. Dostop do proge ni dovoljen obiskovalcem, ki ne tekmujejo. Gledalcem je namenjen poseben del ob s trakom omejeni progi.

V času morebitnih odvozov ponesrečencev bo tekma prekinjena, dokler se na kraj prireditve ne vrne reševalno vozilo z ustrezno ekipo.

Za izpeljavo prireditve bomo pridobili soglasja vseh lastnikov zemljišč, po katerih bosta speljani proga za downhill in proga za dirko z e-skiroji (cesta v lasti občine). V času dirke bomo poskrbeli, da bo cesta namenjena le dirki, zato bomo vložili prošnjo za zaporo cest.

Vsak tekmovalec bo ob prijavi izpolnil izjavo, da je seznanjen s pravili tekmovanja in se bo držal navodil prireditelja. Za mladoletne udeležence mora izjavo podpisati starš oziroma skrbnik. Zanje mora starš oz. skrbnik podpisati tudi izjavo, da se strinja z udeležbo otroka na tekmovanju.

Načini trženja turističnega izdelka

Prireditve bomo tržili:

- z objavo na družbenih omrežjih (Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat itd.),
- z reklamo na lokalnem radiu in televiziji,
- z izdelavo spletnega zavijka v okviru spletne strani Občine Vrhnika in TIC Vrhnika,
- s plakati in transparentom nad glavno ulico na Vrhniki.

Finančni načrt

Pridobivanje finančnih sredstev bo potekalo preko:

- javnih razpisov (občinskih, državnih, evropskih),
- sponzorstev in donatorstva,
- plačila prijavnine.

Predvideni stroški za organizatorje

Tabela 1: Predvideni stroški

Ime stroška	Predviden znesek
2 reševalni vozili, vsaka s svojo zdravstveno ekipo	2000,00 €
Organizacija prehrane za tekmovalce (po osebi)	10,00 €
Oblačila za Argonavte za dirko z e-skiroji – posodi TIC	0,00 €
Ograja	160,00 €
Objava na radiu in lokalni televiziji	500,00 €
Tiskanje plakatov	1000,00 €

Sklep

Dijaki 1. J smo pri načrtovanju dogodkov zelo uživali. Ugotovili smo, da nam Vrhnika ponuja nešteto možnosti za športno udejstvovanje mladih in te možnosti bomo z veseljem tudi izkoristili. Cilj našega projekta je k športu privabiti čim več mladih in mladih po srcu.

Viri in literatura

<https://vrhnika.si> (20. 1. 2023)

<https://visitvrhnika.si/lokacije/skill-park/> (19. 1. 2023)

<https://visitvrhnika.si/dozivetja/s-kolesom-po-barju/> (19. 1. 2023)

<https://visitvrhnika.si/lokacije/rimski-zid-claustra-alpium-iuliarum/> (19. 1. 2023)

<https://visitvrhnika.si/dogodki/argotlon-sprejmi-izziv-2022/> (19. 1. 2023)

<https://sites.google.com/site/downhillworld4ever/1-kaj-je-downhill> (21. 1. 2023)

Slika 1, Slika 2, Slika 3, Slika 4: lastni viri

Slika 5, Slika 6: posnetek zaslona iz <https://www.google.com/maps/> (22. 1. 2023)